

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ചതുശ്ചത്യാരിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുശ്ചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||

രാത്രൗ വാനരാണാം രക്ഷസാം ച ഘോരം യുദ്ധം
അംഗദേനേന്ദ്രജിത്പരാജയോ മായാതോദ്യുശ്യാമാനേനേന്ദ്രജിതാ
ശ്രീരാമലക്ഷ്മണയോർനാഗപാശൈശർബ്ബന്ധനം

യുധ്യതാമേവ തേഷാം തു
തദാ വാനരരക്ഷസാം |
രവീരന്തും ഗതോ രാത്രിഃ
പ്രവൃത്താ പ്രാണഹാരിണീ ||6.44.1 ||

അന്യോന്യം ബദ്ധവൈരാണാം
ഘോരാണാം ജയമിച്ചതാം |
സമ്പ്രവൃത്തം നിശായുദ്ധം
തദാ വാനരരക്ഷസാം ||6.44.2 ||

രാക്ഷസോദ്യസീതി ഹരയോ
വാനരോദ്യസീതി രാക്ഷസാഃ |
അന്യോന്യം സമരേ ജ്ഞു -
സ്തസ്മിംസ്തമസി ദാരുണേ ||6.44.3 ||

ഹത ദാരയ ചൈഹീതി
കഥം വിദ്രവസീതി ച |

ഏവം സുതുമുലഃ ശബ്ദ -

സ്തസ്മിൻ സൈന്ധേ തു ശുശ്രൂവേ || 6.44.4 ||

കാലാഃ കാഞ്ചനസന്നാഹാ -

സ്തസ്മിംസ്തമസി രാക്ഷസാഃ |

സമ്പ്രദൃശ്യന്ത ശൈലേന്ദ്രാ

ദീപ്തഃ ഷധിവനാ ഇവ || 6.44.5 ||

തസ്മിംസ്തമസി ദുഷ്കാരേ

രാക്ഷസാഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതാഃ |

പരിപേതുർമഹാവേഗാ

ദക്ഷയന്തഃ പ്ലവംഗമാൻ || 6.44.6 ||

തേ ഹയാൻ കാഞ്ചനാപീഡാൻ

ധ്വജാശ്ചാശീവിഷോപമാൻ |

ആപ്തത്യ ദശനൈസ്സീക്ഷ്ണൈ -

ർഭീമകോപാ വ്യദാരയൻ || 6.44.7 ||

വാനരാ ബലിനോ യുദ്ധേ -

ക്രേഷാഭയൻ രാക്ഷസീ ചമുഃ |

കുഞ്ജരാൻ കുഞ്ജരാഭോഹാൻ

പതാകാധ്വജിനോ രഥാൻ || 6.44.8 ||

ചകർഷുശ്ച ദദംശുശ്ച

ദശനൈഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതാഃ |

ലക്ഷ്മണശ്ചാപി രാമശ്ച

ശരൈരാശീവിഷോപമൈഃ || 6.44.9 ||

ദൃശ്യാദൃശ്യാനി രക്ഷാംസി

പ്രവരാണി നിജ്ഘൃതഃ |

തുരംഗവുരവിധ്യസ്തം
രഥനേമിസമുത്ഥിതം ||6.44.10 ||

രുരോധ കർണനേത്രാണി
യുധ്യതാം ധരണീരജഃ |
വർത്തമാനേ തഥാ ഘോരേ
സംഗ്രാമേ ലോമഹർഷണേ |
രുധിരഘോഘാ മഹാഘോരാ
നദ്യസ്തത്ര വിസുസ്രുവുഃ ||6.44.11 ||

തതോ ഭേരീമൃദംഗാനാം
പണവാനാം ച നിഃസ്വനഃ |
ശംഖനേമിസ്വനോൻമിശ്രഃ
സംബഭുവാദ്ഭുതോപമഃ ||6.44.12 ||

ഹതാനാം സ്തനമാനാനാം
രാക്ഷസാനാം ച നിഃസ്വനഃ |
ശസ്താനാം വാനരാണാം ച
സംബഭുവാത്ര ദാരുണഃ ||6.44.13 ||

ഹതൈർവാനരമുഖൈശ്ച
ശക്തിശൂലപരശ്യയൈഃ |
നിഹതൈഃ പർവതാകാരൈ
രാക്ഷസൈഃ കാമരുപിഭിഃ ||6.44.14 ||

ശസ്ത്രപുഷ്പോപഹാരാ ച
തത്രാസീദ് യുദ്ധമേദിനീ |
ദുർജ്ജ്ഞയാ ദുർനിവേശാ ച
ശോണിതാസ്ത്വാവകർദമാ ||6.44.15 ||

സാ ബഭൂവ നിശാ ഘോരാ
 ഹരിരാക്ഷസഹാരിണീ |
 കാലരാത്രിവ ഭൂതാനാം
 സർവേഷാം ദുരതിക്രമാ ||6.44.16 ||

തതസ്തേ രാക്ഷസാസ്തത്ര
 തസ്മിംസ്തമസി ദാരുണേ |
 രാമമേവാഭ്യവർത്തന്ത
 സംഹൃഷ്ടാഃ ശരവൃഷ്ടിഭിഃ ||6.44.17 ||

തേഷാമാപതതാം ശബ്ദഃ
 ക്രുദ്ധാനാമപി ഗർജതാം |
 ഉദ്വർത്ത ഇവ സപ്താനാം
 സമുദ്രാണാമഭൂത് സ്വനഃ ||6.44.18 ||

തേഷാം രാമഃ ശരൈഃ ഷഡ്ഭിഃ
 ഷഡ് ജഘാന നിശാചരാൻ |
 നിമേഷാന്തരമാത്രേണ
 ശരൈരഗ്നിശിഖോപമൈഃ ||6.44.19 ||

യജ്ഞശത്രുശ്ച ദുർധർഷോ
 മഹാപാർശ്വമഹോദരൗ |
 വജ്രദംശ്രോ മഹാകായ -
 സ്തൗ ചോഭൗ ശുകസാരണൗ ||6.44.20 ||

തേ തു രാമേണ ബാണൗഘൈഃ
 സർവമർമസു താഡിതാഃ |
 യുദ്ധാദപസ്യതാസ്തത്ര
 സാവശേഷായുഷോഭിദവൻ ||6.44.21 ||

നിമേഷാന്തരമാത്രേണ
 ഘോരൈരഗ്നിശിഖോപമൈഃ |
 ദിശശ്ചകാര വിമലാഃ
 പ്രദിശശ്ച മഹാരഥഃ || 6.44.22 ||

യേ തൃന്ധേ രാക്ഷസാ വീരാ
 രാമസ്യാഭിമുഖേ സ്ഥിതാഃ |
 ത്യേപി നഷ്ടാഃ സമാസാദ്യ
 പതംഗാ ഇവ പാവകം || 6.44.23 ||

സുവർണ്ണപുംഖൈർവിശിഖൈഃ
 സമ്പതദ്ഭിഃ സമന്തതഃ |
 ബഭൂവ രജനീ ചിത്രോ
 ഖദ്യോതൈരിവ ശാരദീ || 6.44.24 ||

രാക്ഷസാനാം ച നിനദൈ -
 ര്ഭദേരീണാം ചൈവ നിഃസ്വനൈഃ |
 സാ ബഭൂവ നിശാ ഘോരാ
 ഭൂയോ ഘോരതരാഭവത് || 6.44.25 ||

തേന ശബ്ദേന മഹതാ
 പ്രവൃദ്ധേന സമന്തതഃ |
 ത്രികൂടഃ കന്ദരാകീർണ്ണഃ
 പ്രവ്യാഹരദിവാചലഃ || 6.44.26 ||

ഗോലാംഗൂലാ മഹാകായാ -
 സ്തമസാ തുൽയവർചസഃ |
 സമ്പരിഷ്വജ്യ ബാഹുദ്യാം
 ഭക്ഷയൻ രജനീചരാൻ || 6.44.27 ||

അംഗദസ്തു രണേ ശത്രുൻ
 നിഹന്തും സമുപസ്ഥിതഃ |
 രാവണിം നിജഘാനാശു
 സാരഥിം ച ഹയാനപി || 6.44.28 ||

ഇന്ദ്രജിത് തു രഥം തൃക്ത്വാ
 ഹതാശ്യാ ഹതസാരഥിഃ |
 അംഗദേന മഹാകായ -
 സ്തത്രൈവാനതരധീയത || 6.44.29 ||

തത് കർമ വാലിപുത്രസ്യ
 സർവേ ദേവാഃ സഹർഷിഭിഃ |
 തുഷ്ടുവുഃ പൂജനാർഹസ്യ
 തൗ ചോദൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 6.44.30 ||

പ്രഭാവം സർവഭൂതാനി
 വിദുരിന്ദ്രജിതോ യുധി |
 തതസ്തേ തം മഹാത്മാനം
 ദൃഷ്ട്വാ തുഷ്ടാഃ പ്രധർഷിതം || 6.44.31 ||

തതഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ കപയഃ
 സസുഗ്രീവവിഭീഷണാഃ |
 സായുസാധിതി നേദുശ്ച
 ദൃഷ്ട്വാ ശത്രും പരാജിതം || 6.44.32 ||

ഇന്ദ്രജിത് തു തദാനേന
 നിർജിതോ ഭീമകർമണാ |
 സംയുഗേ വാലിപുത്രേണ
 ക്രോധം ചക്രേ സുദാരുണം || 6.44.33 ||

സോന്തർധാനഗതഃ പാപോ
 രാവണീ രണകർശിതഃ |
 ബ്രഹ്മദത്തവരോ വീരോ
 രാവണിഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ || 6.44.34 ||

അദ്യശ്യാ നിശിതാൻ ബാണാൻ
 മുളോചാശനിവർചസഃ |
 രാമം ച ലക്ഷ്മണം ചൈവ
 ഘോരൈർനാഗമയൈഃ ശരൈഃ || 6.44.35 ||

ബിഭേദ സമരേ ക്രുദ്ധഃ
 സർവഗാത്രേഷു രാക്ഷസഃ |
 മായയാ സംവൃതസ്തത്ര
 മോഹയൻ രഘവൗ യുധി || 6.44.36 ||

അദ്യശ്യഃ സർവഭൂതാനാം
 കൂടയോധീ നിശാചരഃ |
 ബബന്ധ ശരബന്ധേന
 ഭ്രാതരൗ രാമലക്ഷ്മണൗ || 6.44.37 ||

തൗ തേന പുരുഷവ്യാഘ്രൗ ക്രുദ്ധേനാശീവിഷൈഃ ശരൈഃ |
 സഹസാഭിഹതൗ വീരൗ തദാ പ്രേക്ഷന്ത വാനരാഃ || 6.44.38 ||

പ്രകാശരൂപസ്തു യദാ ന ശക്ത -
 സ്തു ബാധിതും രാക്ഷസരാജപുത്രഃ |
 മായാം പ്രയോക്തും സമുപാജഗാമ
 ബബന്ധ തൗ രാജസുതൗ ദുരാത്മാ || 6.44.39 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ചതുശ്ചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||